Parlament Europejski
2024-2029

TEKSTY PRZYJĘTE

P10_TA(2025)0084

Absolutorium za rok 2023: budżet ogólny UE – Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich

1. Decyzja Parlamentu Europejskiego z dnia 7 maja 2025 r. w sprawie absolutorium z wykonania budżetu ogólnego Unii Europejskiej za rok budżetowy 2023, sekcja VIII – Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich (2024/2027(DEC))

Parlament Europejski,

– uwzględniając budżet ogólny Unii Europejskiej na rok budżetowy 2023[1],

– uwzględniając skonsolidowane roczne sprawozdanie finansowe Unii Europejskiej za rok budżetowy 2023 (COM(2024)0272 – C10-0075/2024)[2],

– uwzględniając roczne sprawozdanie z działalności Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich za rok 2023 oraz jego sprawozdanie z zarządzania budżetem i finansami za rok budżetowy 2023,

– uwzględniając sprawozdanie roczne Trybunału Obrachunkowego dotyczące wykonania budżetu za rok budżetowy 2023 wraz z odpowiedziami instytucji[3],

– uwzględniając poświadczenie wiarygodności[4] rachunków, jak również legalności i prawidłowości operacji leżących u ich podstaw przedłożone przez Trybunał Obrachunkowy za rok budżetowy 2023 zgodnie z art. 287 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,

---

1 Dz.U. L 58 z 23.2.2023, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/budget/2023/1/oj.
2 Dz.U. C, C/2024/5462, 10.10.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/5462/oj.
3 Dz.U. C, C/2024/5882, 9.10.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/5882/oj.
4 Dz.U. C, C/2024/6041, 10.10.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/6041/oj.

– uwzględniając art. 314 ust. 10 oraz art. 317, 318 i 319 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,

– uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2018/1046 z dnia 18 lipca 2018 r. w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii, zmieniające rozporządzenia (UE) nr 1296/2013, (UE) nr 1301/2013, (UE) nr 1303/2013, (UE) nr 1304/2013, (UE) nr 1309/2013, (UE) nr 1316/2013, (UE) nr 223/2014 i (UE) nr 283/2014 oraz decyzję nr 541/2014/UE, a także uchylające rozporządzenie (UE, Euratom) nr 966/2012[5], w szczególności jego art. 59, 118, 260, 261 i 262,

– uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2024/2509 z dnia 23 września 2024 r. w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii[6], w szczególności jego art. 59, 118, 266, 267 i 268,

– uwzględniając art. 102 Regulaminu i załącznik V do Regulaminu,

– uwzględniając sprawozdanie Komisji Kontroli Budżetowej (A10-0055/2025),

1. udziela Europejskiej Rzecznik Praw Obywatelskich absolutorium z wykonania budżetu Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich za rok budżetowy 2023;

2. przedstawia swoje uwagi w poniższej rezolucji;

3. zobowiązuje swoją przewodniczącą do przekazania niniejszej decyzji wraz z rezolucją, która stanowi jej integralną część, Europejskiej Rzecznik Praw Obywatelskich, Radzie Europejskiej, Radzie, Komisji, Trybunałowi Obrachunkowemu, Trybunałowi Sprawiedliwości Unii Europejskiej, jak również Europejskiemu Inspektorowi Ochrony Danych i Europejskiej Służbie Działań Zewnętrznych oraz do zarządzenia jej publikacji w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* (seria L).

---

5 Dz.U. L 193 z 30.7.2018, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1046/oj.

6 Dz.U. L, 2024/2509, 26.9.2024, ELI: https://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj.

2. Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 7 maja 2025 r. zawierająca uwagi stanowiące integralną część decyzji w sprawie absolutorium z wykonania budżetu ogólnego Unii Europejskiej za rok budżetowy 2023, sekcja VIII – Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich (2024/2027(DEC))

Parlament Europejski,

– uwzględniając swoją decyzję w sprawie absolutorium z wykonania budżetu ogólnego Unii Europejskiej za rok budżetowy 2023, sekcja VIII – Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich,

– uwzględniając art. 102 Regulaminu i załącznik V do Regulaminu,

– uwzględniając sprawozdanie Komisji Kontroli Budżetowej (A10-0055/2025),

A. mając na uwadze, że w ramach procedury udzielania absolutorium organ udzielający absolutorium pragnie podkreślić szczególne znaczenie dalszego wzmacniania legitymacji demokratycznej instytucji Unii dzięki zwiększaniu przejrzystości i rozliczalności oraz wdrażaniu koncepcji budżetowania celowego i właściwego zarządzania zasobami ludzkimi;

B. mając na uwadze, że art. 228 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej przewiduje wybór przez Parlament Europejski Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich (zwanego dalej „Rzecznikiem”), który jest uprawniony do przyjmowania od każdego obywatela Unii lub każdej osoby fizycznej bądź prawnej mającej miejsce zamieszkania lub statutową siedzibę w państwie członkowskim skarg dotyczących przypadków niewłaściwego administrowania w działaniach instytucji, organów, urzędów i agencji Unii, z wyłączeniem Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej wykonującego swoje funkcje sądowe;

C. mając na uwadze, że rozporządzenie Parlamentu Europejskiego (UE, Euratom) 2021/1163[1] ustanawia przepisy i ogólne warunki regulujące wykonywanie funkcji Rzecznika Praw Obywatelskich (Statut Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich);

D. mając na uwadze, że po przyjęciu rozporządzenia (UE, Euratom)

---

[1] Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego (UE, Euratom) 2021/1163 z dnia 24 czerwca 2021 r. określające przepisy i ogólne warunki regulujące wykonywanie funkcji Rzecznika Praw Obywatelskich (Statut Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich) i uchylające decyzję 94/262/EWWiS, WE, Euratom (Dz.U. L 253 z 16.7.2021, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1163/oj).

2021/1163 Rzecznik przyjął zmienione przepisy wykonawcze [2] 21 czerwca 2023 r.;

1. zauważa, że budżet Rzecznika wchodzi w zakres działu 7 WRF „Europejska administracja publiczna”, który w 2023 r. wyniósł łącznie 12,3 mld EUR, tj. 6,4 % wydatków z budżetu UE; zauważa, że budżet Rzecznika stanowił 0,11 % środków w dziale 7 WRF;

2. zauważa, że Trybunał Obrachunkowy („Trybunał”) w swoim sprawozdaniu rocznym za rok budżetowy 2023 („sprawozdanie Trybunału”) zbadał próbę 70 transakcji w dziale „Europejska administracja publiczna” – 21 z nich (30 %) zawierało błędy; zauważa ponadto, że w przypadku pięciu z tych błędów, które wskazał Trybunał, oszacował on poziom błędu poniżej progu istotności; zauważa z zadowoleniem, że w sprawozdaniu Trybunału za rok budżetowy 2023 Trybunał nie stwierdził żadnych istotnych problemów dotyczących Rzecznika;

3. zauważa uwagę zawartą w sprawozdaniu Trybunału, że wydatki administracyjne obejmują wydatki na zasoby kadrowe, w tym emerytury, oraz wydatki na budynki, wyposażenie, energię, telekomunikację i informatykę; w 2023 r. wydatki na zasoby kadrowe stanowiły około 70 % łącznych wydatków administracyjnych; z zadowoleniem przyjmuje fakt, że Trybunał stwierdził, podobnie jak w poprzednich latach, że ogólnie wydatki administracyjne są obarczone niskim ryzykiem;

Zarządzanie budżetem i finansami

4. zauważa, że w 2023 r. budżet Rzecznika wyniósł 13 212 447 EUR, co oznacza wzrost o 990 339 EUR (tj. +8,1 %) w porównaniu z rokiem 2022; zauważa – na podstawie odpowiedzi Rzecznika na pytania zawarte w kwestionariuszu przedłożonym przez Komisję Kontroli Budżetowej na potrzeby absolutorium z wykonania budżetu za 2023 r. („kwestionariusz”) –że wzrost ten wynika głównie z dostosowania wynagrodzeń i dwóch dodatkowych stanowisk, które były potrzebne do wzmocnienia podstawowej działalności Rzecznika;

5. odnotowuje, że wysiłki związane z monitorowaniem budżetu w ciągu roku budżetowego 2023 poskutkowały osiągnięciem wskaźnika wykonania budżetu w wysokości 95,39 %, co oznacza spadek o 1,58 % w porównaniu z rokiem 2022; zauważa, że wskaźnik wykonania w odniesieniu do środków na płatności na bieżący rok wyniósł 97,58 %, czyli wzrósł o 1,31 % w porównaniu z 2022 r., co doprowadziło do zmniejszenia automatycznych przeniesień z 3,73 % (tj. 442 209) w 2002 r. do 2,42 % (tj. 304 550 EUR) w 2023 r.; ubolewa jednak nad niższym wskaźnikiem wykonania automatycznych przeniesień środków z poprzedniego roku, który w

[2] Dz.U. C, C/2023/161, 10.10.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2023/161/oj.

2023 r. wyniósł 73,27 % w porównaniu z 92,59 % w 2022 r.; wzywa do poprawy w tym zakresie;

6. zauważa, że w roku 2023 Rzecznik dokonał dziewięciu przesunięć budżetowych na podstawie art. 29 rozporządzenia finansowego na łączną kwotę 241 150 EUR, która stanowi 1,8 % środków na ten rok budżetowy, w porównaniu z 2,8 % w 2022 r.; zauważa, że przesunięcia te były potrzebne do wzmocnienia różnych linii budżetowych dotyczących na przykład mebli, budynków ochrony i nadzoru, cyfryzacji archiwów czy informatyki; zauważa w tym kontekście, że wydatki na IT wzrosły o 41 %, z 159 714 EUR w 2022 r. do 224 698 EUR w 2023 r.;

7. odnotowuje dalsze wydłużenie – już trzeci rok z rzędu – średniego terminu realizacji płatności; rozumie, że pomimo wydłużenia terminu na płatności z 11,35 dni w 2021 r. do 13,50 dnia w 2023 r. średni czas płatności jest nadal stosunkowo krótki i krótszy od przewidzianego przepisami maksymalnego terminu płatności (30 dni); w tym kontekście z zadowoleniem przyjmuje fakt, że w międzyczasie Rzecznik w pełni wdrożył system fakturowania elektronicznego, który powinien dodatkowo usprawnić płatności od 2024 r.;

8. zauważa, że w 2023 r. Parlament Europejski nie przewidział dla Rzecznika znacznego wzrostu w odniesieniu do czynszu i zryczałtowanych opłat za nieruchomości, co pozwoliło Rzecznikowi zmniejszyć linię budżetową dotyczącą czynszu o 8,06 % w celu zwiększenia innych linii budżetowych w 2023 r.; zauważa jednak, że w 2024 r. Rzecznik spodziewa się wzrostu wydatków związanych z budynkami o 170 % (tj. 122 260 EUR);

9. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że budżet na wyjazdy służbowe personelu zmniejszył się z 120 000 EUR w 2022 r. do 100 000 EUR w 2023 r.; było to możliwe dzięki wykorzystaniu na szeroką skalę urządzeń do wideokonferencji w obu miejscach pracy; w tym kontekście wyraża uznanie dla Rzecznika za zmniejszenie budżetu na podróże służbowe w czwartym już roku z rzędu; zauważa, że w 2023 r. budżet na podróże służbowe i podróże Rzecznika utrzymał się na takim samym poziomie w poprzednich latach (2021 i 2022) i wynosił 35 000 EUR;

Zarządzanie wewnętrzne, wyniki i kontrola wewnętrzna

10. zauważa, że Rzecznik powiązał z ogólnymi celami swojej strategii na 2024 r. dziewięć kluczowych wskaźników skuteczności działania składających się z 19 elementów, jak określono w rocznym planie zarządzania Rzecznika na 2023 r.; zauważa, że w 2023 r. osiągnięto 14 z tych kluczowych wskaźników efektywności, w tym niektóre lepiej niż zakładano;

11. zauważa ogólny wzrost obciążenia pracą Rzecznika w porównaniu z

poprzednim rokiem: w 2023 r. Rzecznik rozpatrzył 2392 nowe skargi (2223 w 2022 r.), wszczął 398 dochodzeń (348 w 2022 r.), w tym 56 dochodzeń o znaczeniu publicznym (60 w 2022 r.), zamknął 372 dochodzenia (330 w 2022 r.) i rozpatrzył rekordową liczbę skarg dotyczących publicznego dostępu, która wzrosła ze 117 w 2022 r. do rekordowej liczby 167 w 2023 r., a w przypadku 118 z nich wszczęto dochodzenie; w tym kontekście pochwala Rzecznika za przyrost wydajności osiągnięty w 2023 r. w celu zmniejszenia liczby skarg dzięki uproszczeniu dochodzeń dotyczących „braku odpowiedzi” oraz usprawnieniu rozpatrywania skarg wychodzących poza zakres mandatu Rzecznika i wniosków o udzielenie informacji; wzywa Rzecznika do pracy nad bardziej ukierunkowaną komunikacją w celu rozwiązania tej kwestii w przyszłości; z zadowoleniem przyjmuje wysiłki na rzecz dalszego usprawniania i upraszczania procedur w kolejnych latach;

12. wyraża uznanie dla Rzecznika za skrócenie czasu rozpatrywania spraw na różnych szczeblach procedury, w tym rozpatrzenia dopuszczalności (z 16 dni w 2022 r. do 11 dni w 2023 r.) lub średniego czasu zamknięcia spraw w obszarze publicznego dostępu do dokumentów (z 46 dni w 2022 r. do 42 dni w 2023 r.); ubolewa jednak, że w 2023 r. średni termin przeprowadzenia dochodzenia utrzymał się na tak samo wysokim poziomie (165 dni); rozumie jednak wyjaśnienie Rzecznika, że na tę średnią miało wpływ opóźnione zamknięcie dochodzeń ze względu na wielokrotną wymianę informacji z zainteresowanymi instytucjami;

13. odnotowuje dalszą poprawę w odniesieniu do pozytywnych odpowiedzi instytucji Unii na propozycje Rzecznika dotyczące uprawnienia administracji, przy ogólnym wskaźniku akceptacji na poziomie 81 % w 2023 r. (w porównaniu z 79 % w 2022 r.); zwraca się do Rzecznika, aby dalej pracował nad zapewnieniem większej zgodności ze swoimi ustaleniami, zaleceniami i sugestiami;

14. docenia wysiłki podjęte przez Rzecznika w 2023 r. w celu zwiększenia świadomości i zrozumienia zakresu obowiązków tego urzędu; zauważa w tym kontekście z zadowoleniem wzrost o 20 % liczby skarg wchodzących w zakres kompetencji Rzecznika – z 740 w 2022 r. do 885 w 2023 r. – oraz wzrost udziału tego rodzaju skarg z 33 % w 2022 r. do 37 % w 2023 r.;

15. dostrzega wysiłki Rzecznika w dziedzinie etyki, przejrzystości i rozliczalności oraz pozytywny wpływ jego działania w tych dziedzinach w 2023 r., zwłaszcza w wyniku dochodzeń w sprawie publicznego dostępu do dokumentów i konfliktów interesów dotyczących różnych instytucji, agencji Unii lub Europejskiego Banku Inwestycyjnego; wyraża uznanie dla sprawozdania specjalnego Rzecznika z września 2023 r. w sprawie opóźnień Komisji w rozpatrywaniu wniosków o dostęp do dokumentów;

16. na podstawie sprawozdania Rzecznika dla organu udzielającego absolutorium pt. „Sprawozdanie z działań podjętych w następstwie udzielenia absolutorium za rok budżetowy 2022” odnotowuje problemy zaobserwowane w obszarze Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności (RRF), a mianowicie znaczne opóźnienia Komisji Europejskiej w odpowiadaniu na wnioski o udzielenie dostępu do informacji, w szczególności opóźnioną publikację przez państwa członkowskie informacji o największych odbiorcach RRF, co podważa przejrzystość, a także w odniesieniu do uzasadnienia, na podstawie którego Komisja ustaliła poziom udzielania publicznego dostępu do dokumentów w niektórych przypadkach; wyraża zaniepokojenie w związku z decyzją Komisji o nieprzyjmowaniu wszystkich sugestii i propozycji rozwiązań przedstawionych w tym względzie przez Rzecznika; przypomina o znaczeniu dobrych praktyk w zakresie przejrzystości wykorzystywania funduszy odbudowy opracowanych we współpracy z OECD; ubolewa, że na szczeblu krajowym utrzymują się znaczne rozbieżności w zakresie terminowości i kompletności informacji na temat ostatecznych odbiorców; wzywa Komisję do wzmożenia wysiłków na rzecz wyeliminowania tych niedociągnięć w ramach jej bieżących funkcji monitorowania i kontroli; podkreśla znaczenie spójnej i pełnej sprawozdawczości we wszystkich państwach członkowskich w celu zapewnienia przejrzystości i rozliczalności; wzywa Rzecznika do dalszego monitorowania wysiłków Komisji na rzecz zapewnienia przejrzystości i skutecznego nadzoru nad RRF; wzywa Rzecznika do stałego informowania władzy budżetowej o trudnościach napotkanych podczas prac nad przejrzystością i rozliczalnością RRF;

17. podkreśla fakt, że w 2023 r., w następstwie dochodzenia z własnej inicjatywy, które ujawniło, że kiedy osoby fizyczne ubiegają się o ponowne rozpatrzenie decyzji o dostępie, co jest znane jako wniosek ponowny, Komisja w 85 % przypadków nie dotrzymuje terminów określonych na mocy prawa, Rzecznik wezwał Komisję Europejską do niezwłocznego zajęcia się systemowymi opóźnieniami w rozpatrywaniu wniosków o dostęp do dokumentów; wzywa do szybkiego wdrożenia pilnego zalecenia Rzecznika dotyczącego gruntownej ponownej oceny w celu zapewnienia przestrzegania terminów określonych w unijnych przepisach, takich jak rozporządzenie (WE) nr 1049/2001 Parlamentu Europejskiego i Rady [3]; wyraża uznanie dla Rzecznika za sprawozdanie specjalne dla Parlamentu Europejskiego, zwracając się do tej instytucji o formalne wsparcie w nakłonieniu Komisji do podjęcia działań zgodnie z jej zaleceniem; przypomina, że w listopadzie 2023 r. [4] Rzecznik omówił

---

[3] Rozporządzenie (WE) nr 1049/2001 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 30 maja 2001 r. w sprawie publicznego dostępu do dokumentów Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji (Dz.U. L 145 z 31.5.2001, s. 43, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2001/1049/oj).

[4] https://www.ombudsman.europa.eu/pl/doc/annual-report/pl/183636.

sprawozdanie z posłami i posłankami do Parlamentu Europejskiego w Komisji Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych;

18. z wielkim zaniepokojeniem zauważa, że Rzecznik otrzymuje od obywateli wiele skarg dotyczących poważnych opóźnień w uzyskiwaniu dostępu do żądanych dokumentów; popiera opinię Rzecznika, że opóźnienie w dostępie oznacza w praktyce odmowę dostępu oraz że należy usprawnić procedury administracyjne, aby zapewnić obywatelom terminowy dostęp do dokumentów [5];

19. zauważa, że audytor wewnętrzny przeprowadził przegląd ram zarządzania ryzykiem Rzecznika; odnotowuje, że strony uzgodniły dziewięciopunktowy plan działania, który ma zostać wdrożony do końca 2024 r.; wzywa Rzecznika do informowania organu udzielającego absolutorium o postępach we wdrażaniu tego planu;

Zasoby ludzkie, równość i dobrostan pracowników

20. odnotowuje wzrost o 11 % łącznej liczby pracowników Rzecznika z 74 w 2022 r. do 82 w 2023 r., głównie ze względu na wzrost liczby pracowników kontraktowych i pracowników zatrudnionych na czas określony; zauważa ponadto, że w 2023 r. Rzecznik zatrudniał 40 urzędników (w porównaniu z 39 osobami w 2022 r. i 38 osobami w 2021 r.), 33 pracowników zatrudnionych na czas określony (w porównaniu z 28 w 2022 r. i 30 w 2021 r.) oraz 9 osób jako pracowników kontraktowych (w porównaniu z 7 osobami w 2022 r. i 6 w 2021 r.); z zadowoleniem odnotowuje wzrost odsetka pracowników pracujących w podstawowej działalności Rzecznika (skargi i dochodzenia) z 40,54 % w 2022 r. do 42,68 % w 2023 r.; zauważa z zadowoleniem, że wskaźnik zatrudnienia pracowników wzrósł z 91,8 % w 2022 r. do 95 % w 2023 r., a wskaźnik rotacji spadł z 9,9 % w 2022 r. do 5,2 % w 2023 r.;

21. ubolewa, że stanowisko sekretarza generalnego Rzecznika pozostaje nieobsadzone od ponad dwóch lat, a dokładnie od 1 września 2022 r.; zauważa, że w kwestionariuszu odnotowano, że „w geście wobec nowego Rzecznika Praw Obywatelskich, który zostanie wybrany do końca 2024 r., obecny Rzecznik postanowił wstrzymać się z obsadzeniem wolnego stanowiska i pozostawić swojemu następcy decyzję o mianowaniu”; wzywa nowego Rzecznika do dopilnowania, aby okresy wakatów na stanowiskach kierowniczych pozostały jak najkrótsze i nie przekraczały czasu niezbędnego do zatrudnienia nowych pracowników na tych stanowiskach;

22. wyraża uznanie dla Rzecznika za zaproszenie do wyrażenia zainteresowania pracą (urzędnicy śledczy), które pomyślnie

---

5 https://www.ombudsman.europa.eu/pl/multimedia/infographics/pl/142.

zakończyło się w 2023 r. utworzeniem listy rezerwowej 19 kandydatów, z których 6 zatrudniono w tym samym roku; zauważa, że pozwoliło to Rzecznikowi na skrócenie czasu potrzebnego na rekrutację, co w przeszłości było problemem; zauważa ponadto, że w 2023 r. Rzecznik zorganizował, z pomocą Europejskiego Urzędu Doboru Kadr (EPSO), trzy konkursy wewnętrzne, aby zatrzymać utalentowanych pracowników; przyznaje, że takie działania przyczyniają się do poprawy efektywności instytucji;

23. zauważa, że w 2023 r. wśród pracowników Rzecznika, mimo że jest to mała instytucja, były osoby pochodzące z 19 krajów, co było wynikiem proaktywnej komunikacji i działań informacyjnych, zwłaszcza za pośrednictwem mediów społecznościowych i platform internetowych w celu ogłaszania wakatów; zauważa jednak z niezadowoleniem nadreprezentację niektórych narodowości (na przykład osób z Francji i Irlandii) oraz niedostateczną reprezentację innych narodowości (np. osób z Rumunii i Hiszpanii); nakłania Rzecznika do kontynuowania wysiłków w celu osiągnięcia zrównoważonej reprezentacji geograficznej obywateli wszystkich państw członkowskich wśród członków personelu, a zwłaszcza na szczeblu kierowniczym, poprzez poprawę komunikacji, promowanie widoczności i poprawę warunków pracy w celu przyciągnięcia niedostatecznie reprezentowanych narodowości;

24. zauważa, że jeśli chodzi o równowagę płci, Rzecznik zatrudnia więcej kobiet niż mężczyzn we wszystkich kategoriach personelu, w szczególności na szczeblu kierowniczym, a ogólna reprezentacja kobiet i mężczyzn w 2023 r. utrzymuje się na takim samym poziomie jak w 2022 r. i wynosi 67 % kobiet i 33 % mężczyzn; zachęca Rzecznika do dalszych wysiłków na rzecz osiągnięcia bardziej zrównoważonej reprezentacji płci wśród personelu;

25. zauważa, że Rzecznik dokłada starań, aby zapewnić dobrostan fizyczny i psychiczny swoich pracowników w miejscu pracy, i koncentruje się na wzmacnianiu ducha zespołu; w tym kontekście z zadowoleniem przyjmuje wynik ogólnego badania wśród pracowników przeprowadzonego w 2023 r.; wynika z niego ogólny wskaźnik zadowolenia pracowników na poziomie 87 %, przy czym 95 % osób ankietowanych odpowiedziało w szczególności pozytywnie na pytanie dotyczące dbałości przez Rzecznika o dobrostan pracowników, 97 % było zadowolonych z hybrydowej i elastycznej organizacji pracy Rzecznika, a 90 % było zadowolonych z dostarczonego im przez pracodawcę sprzętu i materiałów do pracy zdalnej; zauważa z zadowoleniem, że w 2023 r. Rzecznik postanowił zapewnić ergonomiczne krzesła wszystkim pracownikom, którzy się o nie zwrócą;

26. przyznaje, że niewielki rozmiar Biura Rzecznika Praw Obywatelskich umożliwia kadrze kierowniczej ścisłe monitorowanie obciążenia pracą personelu i dokonywanie niezbędnych dostosowań

umożliwiających wczesne wykrywanie potencjalnego wypalenia zawodowego; zauważa, że w badaniu przeprowadzonym wśród pracowników w 2023 r. nie wskazano żadnych problemów związanych z podziałem obciążenia pracą ani problemami zdrowotnymi związanymi z pracą, a Służba Medyczna Parlamentu Europejskiego nie zgłosiła żadnych długotrwałych chorób związanych z wypaleniem zawodowym;

27. zauważa z zadowoleniem, że w 2023 r. nie odnotowano ani jednego przypadku nękania; odnotowuje dążenia Rzecznika do zapewnienia środowiska pracy wolnego od molestowania seksualnego i nękania psychicznego, zwłaszcza poprzez podnoszenie świadomości i szkolenia; z zadowoleniem zauważa, że ankieta dotycząca ram etycznych przeprowadzona w 2023 r. w kontekście audytu wewnętrznego wykazała, że 90 % osób zatrudnionych było świadomych polityki i wytycznych dotyczących wszelkich form nękania;

28. zauważa z zadowoleniem, że w 2023 r. Rzecznik przyjął 18 stażystów za wynagrodzeniem (tyle samo osób co w 2022 r.); jedną z tych osób przyjęto w następstwie pierwszego zaproszenia Rzecznika skierowanego do kandydatów z niepełnosprawnościami; przyznaje, że inicjatywa ta promuje włączenie społeczne i równość szans przez zapewnienie stażystom cennego doświadczenia w instytucjach UE;

Ramy etyczne i przejrzystość

29. z zadowoleniem przyjmuje ciągłe wysiłki Rzecznika na rzecz umocnienia ram etycznych i zwiększenia świadomości na ich temat; zauważa z uznaniem, że w 2023 r. Rzecznik dokonał przeglądu polityki dotyczącej sygnalistów, aby wzmocnić ochronę potencjalnych sygnalistów, zapewnić lepsze dostosowanie do standardów ochrony danych, zwiększyć poufność i wsparcie oraz uwzględnić przepisy dotyczące korespondentów ds. etyki; ponadto z zadowoleniem przyjmuje pełne wdrożenie narzędzia etycznego SYSPER, które umożliwia pracownikom aktualizowanie oświadczeń (dotyczących konfliktu interesów oraz działalności zawodowej małżonków/partnerów) oraz zorganizowanie interaktywnego szkolenia pt. „Poszanowanie i godność w pracy oraz nasze role jako podmioty, odbiorcy i osoby postronne”; z zadowoleniem przyjmuje wyniki ogólnego badania wśród pracowników przeprowadzonego w 2023 r., potwierdzającego wysoki poziom świadomości pracowników na temat kwestii etycznych; wzywa do publikowania informacji o wszystkich spotkaniach wysokiego szczebla biura Rzecznika z podmiotami zewnętrznymi, w tym podmiotami korporacyjnymi, grupami interesów i agencjami UE, aby zapewnić przejrzystość w podejmowaniu decyzji i działaniach wspierających;

30. zauważa, że audyt wewnętrzny (sprawozdanie 22/03) w sprawie ram etycznych Rzecznika zakończono w 2023 r. i wydano sześć zaleceń,

które mają zostać wdrożone do 31 grudnia 2024 r.; zauważa na podstawie kwestionariusza, że cztery z tych zaleceń zostały w pełni wdrożone; wzywa Rzecznika do zdania organowi udzielającemu absolutorium sprawozdania z wdrażania pozostałych zaleceń;

31. zauważa, że strategia Rzecznika w zakresie zwalczania nadużyć finansowych opiera się w dużej mierze na obowiązujących ramach etycznych i zasadzie rozdzielenia obowiązków w przypadku funkcji finansowych; zauważa, że w 2023 r. Rzecznik dokonał przeglądu i przyjął kodeks standardów zawodowych mających zastosowanie do pracowników zaangażowanych w kontrolę operacji finansowych, określający zadania i obowiązki w zakresie wykrywania nieuczciwych transakcji, w tym procedurę obowiązującą w przypadku podejrzenia nadużycia finansowego;

32. z satysfakcją zauważa, że w 2023 r. nie zgłoszono żadnych przypadków konfliktu interesów ani sygnalizowania nieprawidłowości;

33. odnotowuje na podstawie kwestionariusza, że Rzecznik nie przystąpił formalnie do unijnego rejestru służącego przejrzystości (ustanowionego porozumieniem międzyinstytucjonalnym z 20 maja 2021 r. między Parlamentem Europejskim, Radą Unii Europejskiej i Komisją Europejską w sprawie obowiązkowego rejestru służącego przejrzystości), aby móc także rozpatrywać potencjalne skargi dotyczące sekretariatu tego rejestru służącego przejrzystości; zauważa jednak, że Rzecznik dostosował swoje praktyki do zasad rejestru służącego przejrzystości, aby sprawdzać, czy prelegenci lub rozmówcy uczestniczący w wydarzeniach lub posiedzeniach organizowanych przez Rzecznika są tam zarejestrowani; z zadowoleniem przyjmuje wysoki stopień przejrzystości osiągnięty dzięki publikacji na stronie internetowej Rzecznika informacji na temat dochodzeń, podróży służbowych, spotkań i wydarzeń, w których Rzecznik bierze udział;

34. wzywa Rzecznika do wprowadzenia obowiązkowego oświadczenia majątkowego dla pracowników wyższego szczebla, z publicznym dostępem w czasie rzeczywistym do informacji dotyczących potencjalnych konfliktów interesów, zobowiązań zewnętrznych i aktywów finansowych;

Budynki

35. cieszy się, że ostateczny budżet Rzecznika (po przesunięciach) na budynki i powiązane koszty zmniejszył się o ok. 15 %, z 1 622 200 EUR w 2022 r. do 1 373 000 EUR w 2023 r.; zauważa, że środki na czynsz zmniejszyły się o 26 %, z 1 177 700 EUR w 2022 r. do 866 100 EUR w 2023 r., przy czym wskaźnik wykonania płatności w obu latach wyniósł blisko 100 %;

36. zauważa, że po przeniesieniu brukselskiego biura Rzecznika do

nowych obiektów udostępnionych przez Parlament w 2021 r. budynek przekształcono w otwartą przestrzeń biurową z niewielką liczbą biur jednoosobowych oraz z elastycznymi salami konferencyjnymi; z zadowoleniem przyjmuje fakt, że Rzecznik nie stosuje metody współdzielenia stanowisk pracy (tzw. hot-desking) oraz że wszyscy pracownicy mają własne biurka z dużą ilością miejsca do przechowywania; zauważa, że w 2023 r. w biurach nie wprowadzono żadnych zmian oraz że ogólne badanie wśród pracowników przeprowadzone w 2023 r. wykazało, że większość pracowników (56 %) jest zadowolona z fizycznej organizacji biur w Brukseli;

37. przypomina, że Rzecznik nie posiada własnych budynków, lecz wynajmuje budynek w Brukseli i powierzchnię biurową w Strasburgu; z zadowoleniem zauważa, że budynek Havel w Strasburgu jest w pełni dostępny dla osób o ograniczonej możliwości poruszania się lub z innymi niepełnosprawnościami, i wyraża głębokie ubolewanie, że dostępność budynku wynajmowanego w Brukseli wymaga poprawy; wzywa Parlament do poprawy dostępności budynku wynajmowanego Rzecznikowi w Brukseli;

Cyfryzacja, cyberbezpieczeństwo i ochrona danych

38. uznaje powodzenie stałego podejścia Rzecznika do wykorzystywania zintegrowanych systemów i zasobów innych instytucji Unii, w szczególności Parlamentu i Komisji, w celu optymalizacji wykorzystania budżetu i poprawy koordynacji, na przykład w dziedzinie cyfryzacji; odnotowuje w tym kontekście pomyślne wdrożenie narzędzi Komisji do tłumaczenia maszynowego, które zostały włączone do systemów Rzecznika (np. do tłumaczenia strony internetowej) w 2023 r.; na podstawie kwestionariusza zauważa z zadowoleniem, że projekt ten doprowadził do zmniejszenia kosztów tłumaczeń pisemnych o ponad 30 % rocznie, a także do zmniejszenia obciążeń administracyjnych;

39. z zadowoleniem przyjmuje pełne wdrożenie kwalifikowanego podpisu elektronicznego umożliwiającego pracownikom podpisywanie dokumentów w bezpieczny sposób, a także stosowanie systemu Komisji Qsign, który umożliwia pracownikom podpisywanie dokumentów, w tym dokumentów dotyczących zamówień i umów, oraz zarządzanie nimi;

40. zauważa, że od 2023 r. Rzecznik aktywnie bada możliwości, jakie może przynieść wykorzystanie sztucznej inteligencji (AI); w tym kontekście z zadowoleniem przyjmuje partnerstwo Rzecznika z Wspólnym Centrum Badawczym Komisji Europejskiej w celu testowania dużych modeli językowych oraz testowania i oceny użycia AI; zauważa ponadto, że Rzecznik zakupił kilka narzędzi AI, które z powodzeniem przyczyniły się do tworzenia treści wideo; z zadowoleniem przyjmuje przyjęcie przez Rzecznika wewnętrznych

wytycznych w celu zapewnienia odpowiedzialnego i przejrzystego wykorzystywania zewnętrznych narzędzi AI; zachęca Rzecznika do zapewnienia pracownikom obowiązkowego szkolenia na temat bezpiecznego i etycznego korzystania z narzędzi sztucznej inteligencji, aby zwiększyć ich zrozumienie i ograniczyć potencjalne ryzyko; zwraca się do Rzecznika, by informował organ udzielający absolutorium o postępach poczynionych w testowaniu i korzystaniu z AI;

41. zauważa, że w zakresie IT Rzecznik opiera się na ramach infrastruktury i cyberbezpieczeństwa Parlamentu oraz ściśle współpracuje z Komisją w zakresie integracji i utrzymania unijnych narzędzi korporacyjnych (SYSPER, ABAC, MiPS i ARES) oraz stosowania umów ramowych w dziedzinie IT; zauważa, że ze względu na ograniczony poziom kontroli nad danymi Rzecznik zawarł umowy o gwarantowanym poziomie usług z zainteresowanymi instytucjami, aby zapewnić zgodność przetwarzania danych osobowych z obowiązującymi ramami prawnymi; z satysfakcją zauważa, że w 2023 r. Rzecznik nie doświadczył żadnego cyberataku;

42. zachęca Rzecznika do ścisłej współpracy z Agencją Unii Europejskiej ds. Cyberbezpieczeństwa (ENISA); sugeruje organizowanie regularnie aktualizowanych programów szkoleniowych dotyczących cyberbezpieczeństwa dla wszystkich pracowników Rzecznika;

43. w odniesieniu do sprawozdania z audytu wewnętrznego 21/03 dotyczącego przeglądu ram ochrony danych Rzecznika zauważa, że jedno działanie pozostało otwarte w czwartym kwartale 2023 r., a w odniesieniu do sprawozdania z audytu wewnętrznego 20/04 dotyczącego bezpieczeństwa ICT Rzecznika w 2023 r. odnotowano siedem działań w toku; zwraca się do Rzecznika, by informował organ udzielający absolutorium o postępach poczynionych w tych sprawach;

Środowisko i zrównoważony rozwój

44. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że na przestrzeni lat Rzecznik zmniejszył swój ślad środowiskowy, w szczególności poprzez cyfryzację procedur, usunięcie indywidualnych drukarek, niezastępowanie procesorów po zakończeniu ich eksploatacji, środki mające na celu zwiększenie zrównoważonego charakteru wydarzeń oraz szerokie wykorzystanie systemów wideokonferencji w celu uniknięcia podróży służbowych; zauważa, że jeśli chodzi o ślad środowiskowy swoich budynków, Rzecznik opiera się na środkach przyjętych przez Parlament jako właściciela budynków; zauważa z zadowoleniem, że oba budynki, w których Rzecznik ma biura, korzystają w 100 % z czystej energii; z zadowoleniem przyjmuje instalację przez Parlament paneli słonecznych, w tym ich montaż w 2024 r. w budynku Havel w Strasburgu;

45. zauważa, że w 2023 r. Rzecznik nadal zachęcał do zrównoważonej mobilności; w związku z tym z zadowoleniem przyjmuje fakt, że Rzecznik przyjął nową politykę mobilności, która przewiduje wypłatę zryczałtowanego wkładu dla pracowników do grupy zaszeregowania AST8/AD8, którzy korzystają ze zrównoważonych środków transportu do pracy; na podstawie kwestionariusza zauważa ponadto, że inicjatywa, w ramach której Rzecznik udostępnił pracownikom rowery w godzinach pracy, nie powiodła się – w okresie testowym pracownicy rzadko korzystali z rowerów;

Współpraca międzyinstytucjonalna

46. z zadowoleniem przyjmuje oszczędności finansowe i administracyjne osiągnięte dzięki współpracy międzyinstytucjonalnej, w szczególności szeroki zakres umów o gwarantowanym poziomie usług zawartych z Parlamentem i Komisją oraz udział w międzyinstytucjonalnych procedurach udzielania zamówień; z zadowoleniem przyjmuje formalizację współpracy między Parlamentem a Rzecznikiem w dziedzinie cyberbezpieczeństwa w drodze zmienionego porozumienia międzyinstytucjonalnego, które zapewnia Parlamentowi ramy dalszego udzielania Rzecznikowi solidnego wsparcia w dziedzinie cyberbezpieczeństwa; zauważa ponadto, że w 2023 r. Rzecznik podpisał z EPSO umowę o gwarantowanym poziomie usług dotyczącą organizacji konkursów wewnętrznych;

47. wyraża uznanie dla Rzecznika za dobrą współpracę z Europejskim Urzędem ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF), Trybunałem i Prokuraturą Europejską, która w 2023 r. przybrała formę spotkań i wymiany poglądów na przykład na temat sposobów poprawy przejrzystości i uczciwości instytucji Unii lub unijnych ram nadzoru; przypomina, że Rzecznik i OLAF wprowadziły system pozwalający uniknąć powielania dochodzeń; na podstawie kwestionariusza zauważa, że Rzecznik i Europejski Inspektor Ochrony Danych (EIOD) współpracują głównie na zasadzie doraźnej i nieformalnej, dążąc do szybkiej i skutecznej współpracy w razie potrzeby; zachęca Rzecznika do ścisłej współpracy z pozostałymi instytucjami i agencjami europejskimi;

48. wzywa Rzecznika do nawiązania sformalizowanego corocznego dialogu Komisją Kontroli Budżetowej (CONT) i Komisją Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych (LIBE) Parlamentu Europejskiego, zapewniającego systematyczne monitorowanie przejrzystości instytucjonalnej, reform zarządzania i ochrony praw podstawowych;

49. uznaje znaczenie utrzymania wysokiego poziomu wymiany i koordynacji z europejską siecią rzeczników praw obywatelskich (ENO); z zadowoleniem przyjmuje zorganizowanie w 2023 r. dorocznej konferencji ENO obejmującej sesje na takie tematy jak migracja, sztuczna inteligencja i etyka w administracji publicznej;

zauważa z zadowoleniem, że w drodze procedury zapytania Rzecznik pomaga członkom ENO w rozstrzyganiu dochodzeń na szczeblu krajowym i regionalnym, a w 2023 r. Rzecznik sfinalizował pięć zapytań pochodzących od pięciu państw członkowskich Unii; pochwala organizację dorocznej konferencji ENO w 2023 r. jako cennej platformy dialogu na temat kluczowych kwestii wpływających na działalność rzeczników praw obywatelskich w całej Europie;

50. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że w 2023 r. Rzecznik dalej ściśle współpracował z właściwymi komisjami Parlamentu Europejskiego przy ważnych dochodzeniach poprzez przedstawianie działań bezpośrednio na posiedzeniach komisji lub poprzez przesyłanie informacji przewodniczącym komisji; podkreśla, że strategiczne inicjatywy i dochodzenia prowadzone przez Rzecznika mają kluczowe znaczenie dla poprawy przejrzystości i odpowiedzialności administracji Unii;

Komunikacja

51. zauważa, że całkowity budżet na działania komunikacyjne i promocyjne (publikacje, organizacja wydarzeń, komunikacja cyfrowa itp.) wzrósł o 17,20 % z 132 400 EUR w 2022 r. do 155 200 EUR w 2023 r.;

52. z zadowoleniem przyjmuje wysiłki i działania Rzecznika w 2023 r. mające na celu podniesienie świadomości obywateli na temat roli tego organu i możliwości zwrócenia się do niego w przypadku niewłaściwego administrowania przez instytucję unijną; odnotowuje w związku z tym kampanie komunikacyjne przeprowadzone w 2023 r. w formie serii filmów wideo prezentujących pracę Rzecznika i wyjaśniających trzy kluczowe obszary jego wystąpień, w formie przewijanej historii na temat wpływu pracy Rzecznika na przestrzeni czasu oraz przewodnika dotyczącego dostępu do dokumentów; ponadto z zadowoleniem przyjmuje zorganizowanie ceremonii wręczenia nagród za dobrą administrację oraz udział Rzecznika w Dniu Otwartym UE w Brukseli i Strasburgu – organ ten był gospodarzem ukierunkowanych wydarzeń z udziałem zainteresowanych stron, w tym naukowców i ośrodków analitycznych, oraz Europejskiego Spotkania Młodzieży w Strasburgu w 2023 r.;

53. dostrzega wysiłki podjęte przez Rzecznika w celu zapewnienia przejrzystych informacji i publikowania danych (w tym danych statystycznych o liczbie dochodzeń) w informacyjnym i przyjaznym dla użytkownika formacie na stronie internetowej Rzecznika (mimo że dane te nie są dostępne w formacie otwartym); z zadowoleniem przyjmuje opublikowanie na stronie internetowej harmonogramu wszystkich dochodzeń w sprawie skarg; zawierają one informacje na temat przeszłych i przyszłych etapów każdego dochodzenia;

54. zauważa, że Rzecznik posiada konta w mediach społecznościowych na Instagramie, LinkedIn i X (dawny Twitter), na których w 2023 r. odnotowano dalszy wzrost liczby obserwujących i wskaźniki zaangażowania; z zadowoleniem przyjmuje udział Rzecznika w projekcie pilotażowym kierowanym przez EIOD, którego celem jest umożliwienie instytucjom unijnym korzystania z EU-Voice i EU-Video – dwóch bezpłatnych sieci mediów społecznościowych o otwartym kodzie źródłowym, opartych na oprogramowaniu Mastodon, umożliwiających instytucjom unijnym interakcję ze społeczeństwem poprzez udostępnianie tekstów, zdjęć, filmów i podcastów.